reklama

Koronavirus Rozhovory 16. června 2020 6:12

Koronavirová smrt je férová, roušková hysterie mi přišla absurdní, říká záchranářka Höschlová

PETRA PROCHÁZKOVÁ + Odebírat e-mailem

Záchranářka Kristina Höschlová. Foto: Gabriel Kuchta, Deník N

Nemá televizi. Není na sociálních sítích. Záchranářka Kristina Höschlová po večerech vyšívá zdravotní pláště i džíny, umí ale také ošetřit těžce zraněného v průrvě a slanit k němu z vrtulníku. Opatření na ochranu před pandemií byla podle ní přehnaná a způsobila více škody než užitku. „Netrvám ale na tom, že můj názor je jediný správný, a nevím, zda kdyby se nedělalo nic, bylo by vše v nejlepším pořádku," říká v rozhovoru pro Deník N.

Höschlová sama řadu nařízení bojkotovala. Volný čas během karantény trávila v přírodě a místo s rouškou chodila do obchodů v šátku, burce nebo motorkářské helmě.

Nejste příliš přísná vůči lidem, kteří vyslechli výzvy lékařských autorit a začali šít roušky?

Myslíte rouškošvadlenky? Ano, je mi jasné, že můj komentář v Reflexu mohl mnoho lidí rozladit. Roušková hysterie mi přišla absurdní. Lidé běhali po lese a na puse měli zaplivaný kapesník. Chtěla jsem upozornit na to, že celorepubliková rouškománie připomíná socialistickou propagandu. Řeklo se mávat mávátky, ověnčit se rudými hvězdami, tak se mávalo a věnčilo.

Všechny ty paní, které šily roušky, to určitě mínily dobře a to je krásné. Mrzelo mne ale, že se ani trochu nezamyslely nad smyslem toho, co dělají. Zda je to opravdu tak zdraví prospěšné, ubírat si čerstvý vzduch kusem uslintaného hadru.

Také jsem uposlechla. Roušky radili nosit lidé, kteří působí na občany jako výrazné odborné autority. Například Roman Prymula, Rastislav Maďar… Jak já jako novinářka, truhlář nebo úředník můžeme odhadnout, že roušky jsou hloupost? Navíc jsem v televizi denně viděla hromady rakví a kolabující italské zdravotníky.

Ano, uznávám, že většina lidí asi neměla šanci kriticky zhodnotit informace, které se na ně valily. Ale i to může být do jisté míry výmluva.

Je neobyčejně komfortní poslouchat všechno, co řekne jakákoliv autorita. Kritický pohled vyžaduje mnohem více úsilí.

Vám celá koronakrize připadá velmi nafouklá.

Samozřejmě.

Od samého počátku, i když nikdo nevěděl, jak to dopadne?

Ano. Situace s koronavirem vzbuzuje velmi rozporuplné názory i v rámci jednotlivých odborných skupin, které jindy bývají jednotné. Už to je samo o sobě důkazem, že nejde o mor, který doopravdy klátí lidi jednoho za druhým. To by se o nějakých opatřeních vůbec nepolemizovalo.

Od začátku jsem ani jednou nezakolísala v přesvědčení, že jde o přemrštěnou hysterii. Výhodou možná bylo, že jsem málo krmena médii.

Přečtěte si také

Ruský virolog o tajné biologické laboratoři a o tom, jestli je koronavirus k Rusům milosrdnější: „Všechno ještě přijde.“

Jste odpůrcem sociálních sítí?

Nejsem odpůrcem sociálních sítí, ale nemám je. Jsou mi úplně ukradené.

Nemůžete ale přece popírat, že v Itálii nebo v Británii se odehrávalo mnohem větší drama než u nás a že jsme mohli mít oprávněné obavy, abychom si neprožili něco podobného.

Právě v severní Itálii mám mnoho přátel lékařů. Jsou to urgentisté a intenzivisté. Zajímalo mě jejich svědectví. Korespondovala jsem i s dalšími – například kolegyní, která je intenzivistka v koronavirovém ohnisku v Madridu, nebo s lékařkou v Británii. Ani jejich svědectví můj původní postoj nezměnila. Většina z těchto lékařů sice potvrdila médii prezentovaná data, zároveň ale vidíte, že ta se dají velmi rozdílně interpretovat.

Na první pohled bylo jasné, že tam umřelo hodně lidí, měli tam plné márnice. Ovšem všichni tito lidé již před epidemií byli svými nemocemi a věkem smrti blízko.

My často jezdíme k velmi starým pacientům například do domovů důchodců, abychom jim ulevili od bolesti nebo dušnosti v posledních týdnech před smrtí. U takového umírajícího to často bývá právě infekce, která organismus oslabí a vede k očekávané smrti. Jenže teď najednou přišel koronavirus a vše je jinak. Tyto lidi je najednou třeba zachraňovat, protože přeci mají covid-19. A tak spousta těch, kteří by v klidu zemřeli na to, na co mají zemřít, se najednou začala za každou cenu zachraňovat.

Jenže nezemřeli by bez koronaviru třeba o mnoho měsíců později?

To je dost možné, ale o všem lze polemizovat. Jaká by byla kvalita těchto několika týdnů či měsíců navíc? A nechyběly by pak investované prostředky pro záchranu těch, kteří mají šanci na přežití daleko vyšší?

Každý rok je zima, každý rok chřipková sezona nějaké části oslabených lidí přivodí smrt. Podle jedné z hypotéz letos byla mírná zima, zemřelo málo lidí, zato to vynahradil koronavirus. Ti, kteří by za běžných podmínek zemřeli v zimě, letos umřeli na jaře.

> **MUDr. Kristina Höschlová**
>
> Dcera psychiatra Cyrila Höschla a akademické malířky Jitky Štenclové je expertkou na horskou medicínu a milovnicí hor. V roce 2005 se účastnila jako lékařka expedice na Mount Everest. V dalších letech působila jako záchranářka ve francouzských a švýcarských Alpách. Nyní pracuje v záchranné službě Libereckého kraje. Je členkou Společnosti horské medicíny.

Chcete tvrdit, že situace v Itálii byla stejná jako každý rok, jen místo chřipkového viru letos řádil koronavirus?

Průšvih, který v Itálii nastal, podle mě spočíval v podcenění triáže (*třídění pacientů na základě závažnosti jejich stavu, pozn. red.*).

Ve chvíli, kdy máte hodně urgentních případů, musíte zhodnotit, kdo má ještě perspektivu, a kdo ne. Pacienti, kteří jsou tak nemocní, že by zemřeli dřív nebo později, vůbec neměli zahltit intenzivní lůžka. Musíme se proto snažit dívat na situaci vždy ze dvou stran. Zemřelo v italském okrese třicet lidí? Není to tak, že těchto třicet lidí mělo zemřít za každých okolností, ale zemřeli zrovna v době pandemie koronaviru?

V Itálii byl ale nedostatek lůžek na odděleních intenzivní péče, proto lidé umírali.

Ano, ale nebyla lůžka obsazená pacienty, kteří na nich neměli co dělat? Nevím, snažím se jen o širší pohled. Co je svět světem, vždy nás něco ohrožovalo – infekce, války, násilí. V posledních letech jsou to především srdeční onemocnění, rakovina, úrazy. Přesto se někdy jeví, že naše současná civilizace pokládá za nepřípustné, aby někdo umřel. A najednou se ta smrt vysílá v přímém přenosu.

Jenže koronavirová smrt je férová. Vždyť se mohla objevit nemoc, která by napadala děti a zdravé mladé lidi. Koronavirus se choval jako vichřice v lese, porážel slabší kusy. Ovšem my jsme nemoci začali dávat nálepku, jako by byla něčím nepřípustným. Říkám to s vědomím, že se oběťmi mohli stát moji rodiče, prarodiče a klidně i já, kdybych byla v těžkém imunitním oslabení.

Tak proč se svět převrátil naruby právě kvůli koronaviru?

Koronavirus není jedinou infekční nemocí. Ebola je důkazem toho, že existují mnohem horší, kterým ale není věnována taková pozornost. Jenže koronavirus zasáhl západní civilizaci, a ne „jen“ Afriku.

Před deseti lety by se tak jistě nestalo. Teď žijeme ve virtuálním světě a byli jsme zděšeni čísly. Ne nemocí, ale čísly. Celou situaci jako bychom nevnímali reálnými smysly, ale pouze přes čísla, která běhají na monitorech počítačů a mobilů. Kdyby se toto stalo po válce, nikdo by si toho nevšiml.

Přečtěte si také

Jsme společnost vzestupu buranů. Lidé jako Xaver Veselý jsou symbolem doby, říká Václav Moravec

Zlomená noha ještě vydrží

Takže osmadevadesátiletá babička se zápalem plic plicní ventilaci nedostane, protože ji lékaři potřebují pro sedmdesátiletou paní, která to podle nich ještě zvládne?

Ano. Taková rozhodnutí ale musíte činit u všech hromadných neštěstí, kde je vyšší počet zraněných. Nemáte dostatek zdrojů, nemáte na každého pacienta doktora. Musíte určit priority.

To musí být bolestné rozhodování.

Ale vůbec ne. Máte dát možnost tomu, kdo má největší šanci na přežití.

Říkáte si to i vy záchranáři mezi sebou? Tenhle to nedá, nech ho.. tenhle ano…

Na to, jak se rozhodnout, máme naprosto jasná pravidla.

A dokážete se jimi řídit ve chvíli, kdy taková situace nastane?

Ano. Naposledy jsem to musela řešit, když jsem pracovala v Jemenu. Po bombovém útoku bylo jedenáct těžce zraněných. Lékaři jsme tam byli tři. Jeden zraněný by se měl resuscitovat. V tu chvíli ale řeknete „ne“ a jdete k dalšímu, který chrčí, má prostřelenou hlavu. Toho taky necháte být.

Protože to stejně nezvládne?

Protože u něj nebyla možnost hlavu operovat. Tato rozhodnutí nejsou o žádném polemizování, na to ani není čas. Jdete k dalšímu, který má prostřelený hrudník. Strčím mu drén a uvidím, zda se mu uleví. Ulevilo. Bezva. Hlídám si ho a jdu za dalším. Má amputovanou nohu. Hned ho přesouvám na sál.

Další má zlomenou nohu – dám mu lék na bolest a nechám ho být, protože s tím klidně vydrží bez mé pomoci ještě další hodiny. Tak si zraněné roztřídíte a pak je znovu a znovu obcházíte a přetřiďujete, protože jejich stav se mění.

Foto: Gabriel Kuchta, Deník N

Roztřiďujete jinak oběti bombového útoku a třeba havárie autobusu?

Ne, to je úplně jedno. Ale takovou situaci zažijete jen jednou za čas. U nás to byla třeba havárie autobusu v obci Středokluky koncem 90. let. Pak také velká havárie ve Studénce. To jsou typická hromadná neštěstí, na která jsme cvičení. Jsou to situace, kdy nikdy nemáte dost zdrojů pro všechny.

Loni jsem jela autem po Vysočině a přede mnou došlo k autonehodě s větším počtem zraněných. Volala jsem záchranku, ale trvalo deset minut, než dorazila. Myslela jsem si, jak moc bude frustrující zůstat na všechno sama s holýma rukama. Nakonec to ale bylo jednoduché, protože jsem si udělala triáž.

S pomocí svědků jsem vytahala zraněné do příkopu a pak je obcházela a třídila. Lékař v takové situaci ani nemá léčit, ale spíš organizovat. Což je z psychologického hlediska těžké – pokud jste jediný doktor, vůbec na pacienty nemáte sahat. Jen akci řídíte. Tehdy nehodu přežili všichni.

Řídíte se ve vypjatých chvílích i tím, kdo je zraněný? Na jedné misce vah dítě, na druhé stařec…

Kritérií je celá řada, včetně komorbidity, tedy jak moc je člověk nemocný. Věk také hraje roli, ale je relativní. Může být devadesátiletý člověk v plné síle a šedesátiletý prožraný nemocemi.

Skoro každý ale má nejspíš snahu jít nejdřív zachraňovat dítě, třeba i na úkor ostatních.

Tak to úplně není, v porodnictví je například prioritou záchrana matky.

To jsme hodně řešili na misi v Jemenu, kde jsme v urgentním centru přijímali rodičky v ohrožení života. Měli jsme mnoho mrtvých dětí, ale také mnoho zachráněných matek. Protože matka bez dítěte přežije, ale novorozenec bez matky většinou ne.

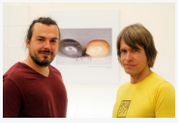

Přečtěte si také

Sirka, prsty, nehty. Je úplně jedno jak, hlavně klíště vyndejte rychle a ničím nezapatlávejte, radí parazitologové

Politici z nás dělají hrdiny

Jak vaši práci u záchranné služby zasáhla koronavirová krize?

Koronavirus naši práci nijak zvlášť nekomplikoval. Byli jsme jen zavaleni četnými nařízeními, ve kterých někdy nebylo snadné se zorientovat, a ne všechna bylo snadné chápat jako účelná. Myslím, že u vedení některých urgentních zdravotnických organizací celá situace vyvolávala pocit, že se děje něco krajně závažného, kde my záchranáři hrajeme klíčovou roli.

A nehráli?

To si zdaleka nemyslím. Dělali jsme jen to, co předtím. Naopak jsme měli méně zásahů. Někteří lidé se báli do nemocnic, proto méně volali, a spolu s restrikcemi ubylo i akutních úrazů. Ano, ošetřili jsme několik pozitivních pacientů na covid-19, ale to je přece součástí naší práce. Nesouhlasím s tím, že z nás politici dělali hrdiny.

Za mnohem větší stresový faktor než kontakt s nakaženými jsem považovala množství nových opatření, která odváděla naši koncentraci i síly od podstaty práce.

Představte si dědouška v horské chaloupce, kterou nikdy neopouští, maximálně si tam někde okopává brambory. Jde o kardiaka, kterému se přitížilo. Jenže tentokrát na něj nastoupí protichemická jednotka, jemu se rozbuší nemocné srdce, v televizi ještě viděl, jak takhle odění lidé vedou nějakého nakaženého jako odsouzence.

Všichni sousedi pozorují, co se u něj děje, a stigma má navěky. Ta situace mu na dušnosti přidá ještě strach a úzkost. Navíc mu pak zacpete pusu rouškou a kyslíku už nemá devadesát, ale osmdesát procent. I pro záchranáře to nebylo vždy příjemné, celotělové obleky vás limitují v normálních vyšetřovacích úkonech.

Někdy to také vypadalo, jako by zdravotníky v zápalu urputného „boje“ s koronavirem zajímala jen rouška, teplota a kašel a to, že pacientovi selhává srdce, bylo vedlejší. Souseda po šesti hodinách takového vyšetřování nakonec poslali domů s tím, že teď je koronavirus a on má být doma.

Podle vás stresu a strachu z pandemie propadli i zdravotníci?

I to se stávalo. Někteří se začali chovat iracionálně. Vše se najednou točilo kolem koronaviru a zkušenosti z oboru šly stranou. Přesto je dobré říct, že takové chování bylo v jejich nejlepší víře a vůli lidem pomoci. Jen jejich pragmatické uvažování paralyzoval strach a zmatek.

Jsou země, kde zřejmě i kvůli nedostatku ochranných pomůcek onemocněli, a dokonce i zemřeli mnozí lékaři. Myslíte si, že se tedy nemělo dělat vůbec nic?

Zdravotníků, kteří přišli do kontaktu s nakaženými, u nás onemocnělo jen zlomkové množství. A to i v době „předigelitové“, kdy v počátku epidemie byly k dispozici jen základní ochranné prostředky. Myslím, že záchranáři neonemocněli především ze dvou důvodů: jsou velmi často ve styku s nakaženými lidmi a mají již dobrou imunitu a jsou zvyklí automaticky dodržovat základní hygienická pravidla, která je dostatečně ochránila.

Přečtěte si také

Prymula byl neoficiálně skoro ministr a dělal si vlastní kampaň, popisuje rozepře epidemiolog Maďar

Vy sama někdy onemocníte, když jezdíte k pacientům v chřipkové epidemii?

Většinou ne. Jen když jsem oslabená, třeba když se málo vyspím. Myslím, že na ochranu zdravotníků před koronavirem stačila základní opatření, která byla doporučená Světovou zdravotnickou organizací: rouška, rukavice, mýt si ruce a hotovo.

Vy tedy tvrdíte, že kdyby se žádná další opatření nepraktikovala, situace u nás by byla stejná?

To nikdo neví.

Není pro vás výstrahou například britský premiér Boris Johnson, který říkal podobné věci jako vy, pak ale byl kvůli covidu-19 v ohrožení života?

Nemůžeme nyní říct, co by bylo v dlouhodobém pojetí horší – zda přijmout přísná opatření, nebo nedělat nic. O tom budeme všichni stále polemizovat. Rozhodně je ale dobré vědět, že i přísná ochrana má svá rizika. To je, jako když přijde pacient s virózou a vy uvažujete o antibiotikách, protože se obáváte, aby mu na virózu nenasedla bakterie, a preventivně mu je podáte. Ovšem zároveň všichni víme, jak významná rizika antibiotika s sebou nesou. Co lékař, to názor.

Zákazy nás připravují o spoustu krásného

Stejně jako odmítáte roušky, jste odpůrkyní přehnaných bezpečnostních pravidel při lyžování.

Za posledních patnáct let se počet úrazů a jejich struktura mění minimálně. Když jsem pracovala mezi lety 2006 a 2016 ve francouzském Avoriaz, 93 procent našich zásahů tvořily úrazy. Zbylých sedm procent pak cévní mozkové příhody, nemoci srdce, epilepsie, astma. Úrazů je stále stejně – 2,5 na tisíc lyžařů za den.

Bez ohledu na to, jak se zdokonalují ochranné prostředky?

Bez ohledu.

Popíráte, že moderní ochranné prostředky pomohou přežít – třeba pod lavinou?

Pokud k nehodě dojde, pomohou přežít. Ale zároveň s sebou nesou fenomén vyššího riskování, což tento benefit kompenzuje. Dám vám příklad: dvacet procent obětí v horách zemře v lavině. Tato proporce se po mnoho let víceméně nemění, navzdory tomu, jak zásadně se v posledních letech vyvinula bezpečnostní výbava skialpinistů.

Dřív člověk s sebou neměl nic a lavinovou situaci vyhodnocoval spíše svými smysly. Dnes jsou vynikající předpovědi, ale i různé preventivní pomůcky, například pytel, do kterého pod lavinou dýcháte, vzduchem naplněný polštář, který vás vynese nad sníh, přístroje, podle kterých lze oběť rychle najít, sondy, lopaty. A statistiky jsou stále stejné. Na tom, že lavina stále tvoří pětinu úmrtí v horách, to nic nezměnilo.

Chcete říct, že ta drahá výbava nemá žádný smysl?

Mrtvých pod lavinami je dnes víc než dřív, protože je víc turistů v horách. Mají mnohem lepší vybavení, jenže se díky tomu pocitu bezpečí jinak chovají. Čím víc toho na sobě mají, čím víc je to stálo, tím víc riskují.

Nedávno jsem byla s kamarády lyžovat a stáli jsme nad nebezpečným svahem. Oni říkali: „Zkusme to, vždyť máme airbagy.“ To už je chybné uvažování. Protože nepřemýšlíte, že nechcete, aby na vás spadla lavina, ale přemýšlíte, že když spadne, snáze se z ní dostanete. To samé je s helmou.

Přečtěte si také

Oblíbené české destinace mimo EU: do kterých států už lze cestovat a za jakých podmínek

Vy jezdíte bez helmy.

Ano, a to i s vědomím, že pokud se vysekám a uhodím do hlavy, hodně si ji rozbiju. Já se ale snažím soustředit na to, abych nespadla, a ne na to, jak dobrou mám helmu a před čím vším mne ochrání, až se vysekám. Jsem přesvědčená, že tam pracuje podvědomí, a pokud se příliš zabýváme tím, co se stane, až si nabiju, trochu si tím nadbíháme.

Ano, mám-li helmu a bouchnu se, díra v hlavě bude menší. Ale také to může znamenat, že když se vytřískám bez helmy, budu mrtvá, zato s helmou budu po zbytek života čumět do stropu.

Ale třeba vás helma před čuměním do stropu ochrání.

Je to možné. Ale takovými „co kdyby“ si nakonec můžeme kazit všechno, co děláme. Trochu mi přijde, že se všemi preventivními, ochrannými a bezpečnostními opatřeními připravujeme o spoustu krásného, co život a jeho dobrodružství přináší.

Chcete lidem říkat, aby jezdili na kole bez helmy? Neberete si na sebe příliš velkou zodpovědnost za ty, kteří si rozbijí hlavu o strom?

Ne, nic takového nikomu neříkám. Všechno musíte brát jako doporučení a na všechno se lze dívat z různých stran. Protože někteří lidé si řeknou: „Aha, doporučili helmy, takže si ji nasadím a jsem nesmrtelný. Vezmu si páteřák a budu ještě nesmrtelnější.“ Ale ono to tak není.

Pokud si vyztužujete tělo páteřáky a dalšími dlahami, jinak reaguje, jinak pracuje s rovnováhou a vy ho tím tak trochu oblbujete. Stejně tak s lyžařskou helmou – ta zužuje zorné pole, snižuje schopnost vnímat rychlost, zhoršuje sluch.

Lékaři ve francouzských alpských střediscích potvrzují, že například zlomeniny zápěstí jsou komplikovanější, má-li lyžař protektivní dlahu, než když upadne přirozeně.

Všichni, kteří bezpečnostní pomůcky pro sportovce doporučují, se podle vás mýlí?

Nemluvím o tom, zda se mýlí či ne. Ale není přece nutné si pořídit všechno, co vám někdo doporučí a touží prodat.

Přečtěte si také

Opatření proti covid-19 se napříč světem uvolňují. Nákaza přitom dál nabírá na síle

Tak mi prosím dokažte s pomocí statistik, že například nošení helem je zbytečné.

Tyto věci se těžko dokazují. Je jasné, že když se praštíte do hlavy a máte helmu, bolí to méně. Zároveň je ale zřejmé, že člověk s helmou na lyžích má utlumené smysly a často se chová riskantněji vůči okolí, než kdyby ji neměl. Já jsem přesvědčená, že kdyby existovalo srovnání úrazů „nosičů helmy“ a „nenosičů“, bude proporce zraněných nižší na straně „nenosičů“.

Je ale třeba znát řadu vstupních údajů. Například jak je kdo šikovný. Bývá to tak, že v populaci rekreačních lyžařů ti nejobalenější dlahami, páteřáky a podobným brněním patří mezi ty nejméně sportovně nadané. Proto možná je i v jejich řadách zraněných víc. Je dobré se na všechny informace tohoto druhu dívat s opatrností. A nebýt v ničem radikální a militantní.

Když jsem na jednom lékařském kongresu v Česku promítala fotky ze zásahu v Alpách, kde jsem na navijáku pod vrtulníkem neměla helmu, kolegové mě za to málem zlynčovali. Rozhodnutí nebrat helmu jsem udělala na vlastní zodpovědnost. Měla jsem na vybranou.

Na jednom zásahu jsem helmu měla a velmi mi znesnadňovala přehled a vnímání prostoru při navíjení zpět do vrtulníku. Proto jsem se cítila bezpečněji bez ní. V Česku je při práci pod vrtulníkem helma povinná. Takže to neřeším, už jsem si na ni zvykla a nevadí mi.

Vy dost nesnášíte jakékoliv zákazy, ale i doporučení a autority?

To není pravda. Autority, kterých si vážím, velmi ráda respektuji. Ale po celý život si myslím, že je dobré si zachovat kritické, samostatné myšlení. Jenže teď prožíváme dobu, kdy na všechno chce každý návod nebo nějaký kurz.

I vy nabízíte kurz.

Ano, kurz horské medicíny. Jak vidíte, teď je na to příhodná doba. My předáváme zkušenosti a poskytujeme informace. Rozhodnout, jak se chovat, musí člověk vždycky sám.

chovat, musí člověk vždycky sám.

Třeba i v případě dětských sedaček? Když člověk nerozhoduje o sobě, ale o svém dítěti?

Ať si to rozhodne každý rodič sám. Pro mne je smutné, že se zbavujeme více a více odpovědnosti. Za chvíli budeme mít návod i na to, že je dobré si zavázat tkaničky, abychom nezakopli. Například Švýcaři mají mnohem méně takových ultimativních doporučení. I teď během koronavirové krize se lidé mohli svobodně rozhodnout, jak se budou chovat. U nás je to jinak.

Přečtěte si také
Světlana Witowská končí v Událostech: Jsem na křižovatce, chci se věnovat synovi. Žádné tlaky necítím

Jsem schopná se totálně odosobnit

Jste fatalistka?

Jsem. Ale ne bezhlavá. Vždycky si k dané problematice zjistím co nejvíce informací a posoudím rizika.

Takže se nenecháte na nic očkovat.

To není pravda, na pár věcí očkovaná jsem. Nejdřív si ale vše zjistím. Třeba tyfus. Postupně jsem viděla, kolik očkovaných znova onemocní. Jedna statistika říká, že vás to chrání ze šedesáti procent, druhá, že jen ze čtyřiceti. Ani antimalarika jsem nebrala. Zaprvé malárii vůbec nemusíte dostat. A když už se tak stane, je lepší ji hned správně léčit než do sebe pro nic za nic ládovat antimalarika, která vám nežádoucími účinky ničí zdraví.

Když mířím do Afriky, podrobně si nastuduji, do jaké jedu oblasti. A zvážím, zda je riskantnější malárií onemocnět, nebo brát preventivně léky.

Máte jasno alespoň v očkování proti sezonní chřipce?

Absolutně nemá cenu se nechat očkovat. Vždyť ty viry mutují, vyvíjejí se stále nové a my nemáme šanci je doběhnout. Nedoporučila bych to ani starým, ani nikomu jinému.

Foto: Gabriel Kuchta, Deník N

Má podle vás vůbec nějaké očkování smysl?

To ano. Vlastní děti bych nechala očkovat. Ale opět nic není tak černobílé. Původně to byla trojvakcína, pak tetravakcína i hexavakcína. A dnes již nikdo nemůže popřít, že se začaly objevovat určité negativní následky. Biomaminky, které proti očkování brojí, jsou většinou lékařů odsuzovány. Já bych v radikálních soudech byla opatrná.

Jako lékař jsem proti ultimativním příkazům. Jednou za mnou přišel kolega a chtěl, abych se podepsala pod petici proti domácím porodům. Vysvětloval mi, že kvůli komplikacím pak my záchranáři musíme napravovat, co někdo jiný způsobil.

A to vás neštve?

Kvůli tomu, abych řešila komplikace, jsem doktorka u záchranářů. Nejsem tady od toho, abych někomu dávala nějaké kázání. Předpokládám, že ta maminka se tak rozhodla podle vlastního přesvědčení, ač třeba měla zkreslené informace. Já mám léčit, ne moralizovat.

Jenže když se někdo chová nezodpovědně, pak jste to vy, kdo za ním třeba musí šplhat do nějaké průrvy, riskovat.

Nikdy mě nenapadlo nad tím přemýšlet a někomu něco vyčítat. Je mi úplně jedno, co je zraněný zač. V Afghánistánu nám vozili postřelené a také jsem neřešila, zda je jeden je tálib a druhý jeho oběť.

Takže nafoukaný zbohatlík s nejdražším vybavením, který vás zaměstná ve švýcarských Alpách jen proto, že lyžuje bezohledně, vás ani trochu neštve?

Já jsem o tom takhle nikdy nepřemýšlela. Nevěděla jsem, že to novináři mají jinak.

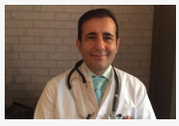

Přečtěte si také

Nakažený je jako obnažený elektrický drát, vysvětluje Afgháncům přes Facebook populární lékař, který studoval v Brně

Vy se lidem díváte do útrob, srovnáváte kosti. Nahlížíte do jejich těla, já do jejich duše. To je pak těžší udržet si odstup.

To bude tím.

Vy sama při práci riskujete? Zranila jste se někdy během zásahu?

Naštěstí ne. Zbytečně riskovat by bylo pochybení. Dám vám příklad. Zachraňovali jsme v Jizerkách paní, která spadla ze skály. Z okýnka vrtulníku jsme viděli, že paní leží na zemi, chrčí, je v bezvědomí. Bylo třeba slanit mezi skálu a stromy, ale foukal silný vítr a pilot nemohl vrtulník udržet v klidu.

Ač bylo třeba se k paní rychle dostat, velmi bychom riskovali a to by byla chyba. Tehdy jsme šli k ženě hodinu pěšky. Nebyla na tom dobře, a kdybychom u ní byli dřív, možná by se jí dařilo lépe. Ale z naší strany by šlo o profesní pochybení, protože bylo vysoce pravděpodobné, že bychom se při zásahu zranili a stejně bychom té paní nemohli pomoci.

Když byl v Afghánistánu zákaz vycházení, věděli jsme, že v nemocnici jsou lidé, kteří potřebují operaci. Neriskovali jsme i za cenu toho, že někdo v nemocnici zemřel. Jsem schopná se totálně odosobnit.

Jinak bych nemohla léčit chlapa, který pár minut předtím, než skončil na operačním stole, těžce zranil deset nevinných lidí. A já nad ním celou noc bdím, vyplácám všechny zásoby, co mám, ale ani na chvíli si nepřipustím otázku: stojí tenhle chlap za to?

Líbí se vám článek Deníku N? Pokud nechcete přijít o ty další, objednejte si do mailu některý z našich přehledů, které pravidelně posíláme. Vybrat si můžete na této stránce.

Je to obrana proti emocím, které by vám komplikovaly život?

Ne, je to zjednodušení situace. Svoji energii směruji do toho, jak pacienta léčit, a proto je zbytečné ji odvádět směrem, kde nemám absolutně žádný vliv. Je to pro mne prostě porouchaný člověk, snažím se mu pomoci, a když přesto zemře, napíšu úmrtní list a hotovo.

Teď jsem ohledávala motorkáře, mladého kluka, který to napral do stromu. Resuscitovali ho jeho dva kamarádi, ale neměl šanci přežít. Mladý chlapec. Brala jsem ho jako jakéhokoliv jiného pacienta.

Neřekla jste si: blbec, mohl ještě žít?

Ne, neřekla.

Nebyla to pro vás zbytečná smrt?

Tahle otázka mě nenapadla. Navíc myslím, že porušovat občas nějaká pravidla je zdravé. I na silnici. Pokud budete celý život poslouchat úzkostlivě všechny příkazy, předpisy a nařízení, zemřete nakonec také – navíc nejspíš na rakovinu nebo žaludeční vředy.

Zůstaňte v obraze a sledujte nejčerstvější informace kolem koronaviru na jednom místě.

TWITTER FACEBOOK ČÍST POZDĚJI

reklama

Hodnota IQ u mužů dosahuje průměrné hodnoty 100. Udělejte si certifikovaný test i vy.

Našli jsme pro Vás ta nej místa na Slovensku, která zpříjemní vaši dovolenou.

Reklama

Koronavirus

+ Odebírat e-mailem

Prokop Vodrážka

Církvím chybějí stamiliony od turistů i z kostelních kasiček. Federace židovských obcí řeší existenční problémy

Václav Rákos

Už můžeme do Španělska. Zůstávají ale omezení u vody i v barech, především v Madridu a Barceloně

Rozhovory

+ Odebírat e-mailem

Jana Ciglerová

Osahávání jsem zažila mnohokrát, víc mi ale vadí oplzlé vtipy. Mladí kluci neobtěžují, říká maskérka

Renata Kalenská

Za komunistku se nepovažuju. Mám ale pochopení pro mladé, kteří vstoupí do KSČM, říká Apolena Rychlíková

Česko

Iva Bezděková

Letní tábory: stačí jeden nakažený a všechny děti jedou domů

Iva Bezděková

Kartička s fotkou šéfa nebo příplatek 53 korun. Ministerstvo dělí peníze, na covidové odměny pro zdravotníky nezbylo

Eliška Černá

Kdo by chtěl vést Národní galerii? Kandidatura Jiřího Fajta zamíchala složením výběrové komise

Štěpán Vojtěch

Na fakultě odmítli vyučujícího, který pracuje pro Naše vojsko. Kalendář s nacisty jsem nedělal, brání se historik

V tomto okamžiku nejčtenější

1. Po útoku kyselinou přišla o zrak a skoro zemřela, dnes dodává sílu dalším popáleným

2. Osahávání jsem zažila mnohokrát, víc mi ale vadí oplzlé vtipy. Mladí kluci neobtěžují, říká maskérka

3. Za komunistku se nepovažuju. Mám ale pochopení pro mladé, kteří vstoupí do KSČM, říká Apolena Rychlíková

4. Jsme společnost vzestupu buranů. Lidé jako Xaver Veselý jsou symbolem doby, říká Václav Moravec

5. Znásilnil přes tři sta žen, včetně olympijských medailistek. Proč to procházelo?

6. Kartička s fotkou šéfa nebo příplatek 53 korun. Ministerstvo dělí peníze, na covidové odměny pro zdravotníky nezbylo

7. Protesty neohrožují Západ, ale bájný „normální svět“. Toho nebude žádná škoda

8. Putinův boj s časem. Ve svém poselství nabídl světu minulost, aby udržel vliv Ruska na přítomnost

9. „Instituce plna linich parazitu“. Z Babišova e-mailu přišel tvrdý útok na europoslance, premiér mlčí

10. CERN chce stavět nejdražší vědecké zařízení světa, není ale jasné, k čemu vlastně bude

11. Zákopová válka o voliče: kauzy moc neřeší, v hlavách mají novou dělicí linii, říkají experti

12. Někdy zatopím „drogama“ pod kotlem, abych zpěv udýchal, říká Vladimír Mišík. Nechci být důchodce, co krmí labutě

13. Koronavirus lidem strhl masky, které si běžně nedovolí sundat, protože by to neunesli, říká psycholožka Vodňanská

14. Letní tábory: stačí jeden nakažený a všechny děti jedou domů

15. Na fakultě odmítli vyučujícího, který pracuje pro Naše vojsko. Kalendář s nacisty jsem nedělal, brání se historik

reklama

Výjimečná příležitost: Vyzkoušejte Deník N právě teď!

Začít číst